

ЈЗУ ЦЕНТАР ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ - СКОПЈЕ

Одделение за епидемиологија

СОДРЖИНА

Движењето на заразните
заболувања

Дистрибуција на цревните заразни
заболувања

Дистрибуција на респираторните
заболувања

Група на зоонози

Група на останати заразни
заболувања

Состојба со Грипот

Активности за спречување и
сузбивање на заразните заболувања

БИЛТЕН

**За движењето на акутните заразни заболувања
во 2012 година
на подрачјето на град Скопје**

ВОВЕД

Во текот на 2012 год., Одделението за епидемиологија при ЈЗУ Центарот за Јавно Здравје-Скопје, континуирано го следеше движењето на акутните заразни заболувања на подрачјето на Скопје преку:

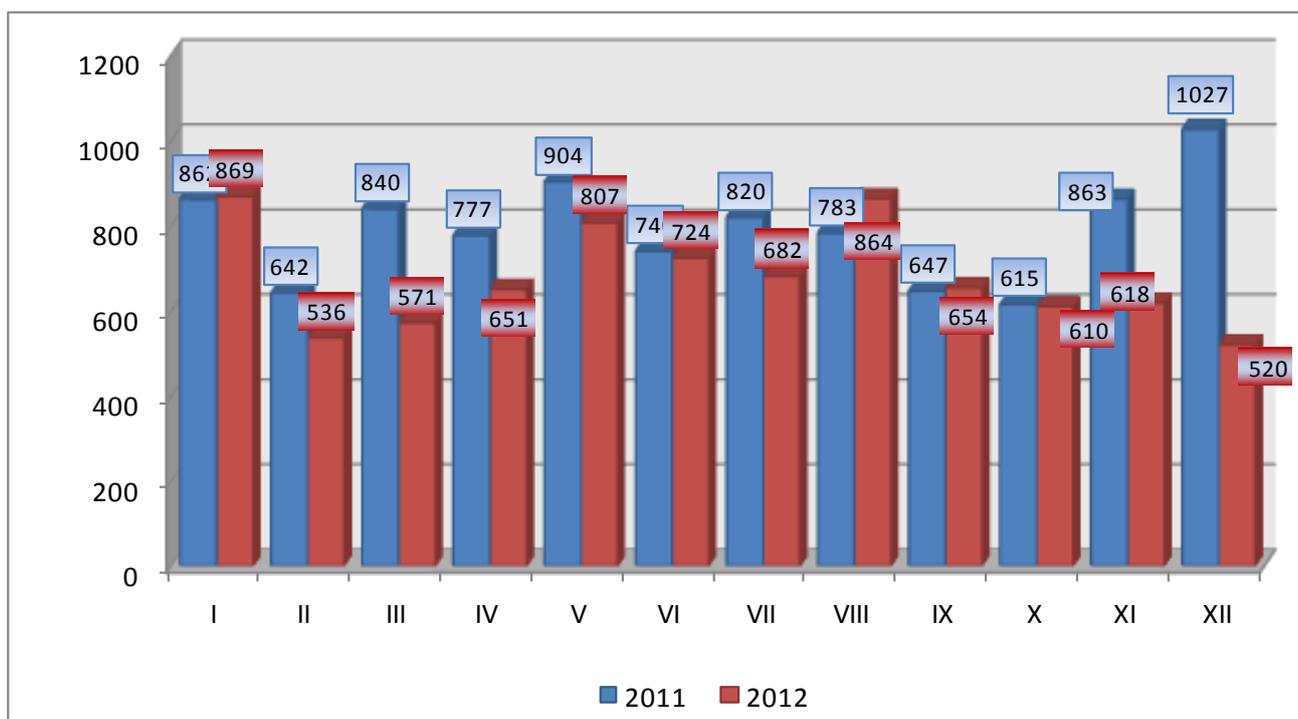
- Следење, проучување и анализа на епидемиолошката состојба како и решавање на епидемиолошките проблеми поврзани со заразните заболувања во Скопје;
- Собирање, обработка и анализа на пријави и извештаи за заразни заболувања;
- Изготвување на месечни билтени со епидемиолошки коментар;
- Периодични и годишни извештаи и информации;
- Извештаи и анализа за состојбата и движењето на заразните заболувања и превземените мерки за нивно спречување и сузбивање;
- Директни епидемиолошки увиди на терен;

Состојба со заразните заболувања во Скопје во текот на 2012 година

Во текот на 2012 год., на подрачјето на Скопје, по пат на пријава за заболување од заразни болести - смрт од заразни заболувања, (Закон за заштита на населението од заразни болести Службен весник на Р.Македонија бр.66 од 2004 и Правилникот за пријавување на заразните болести Службен весник бр.42 од 1985 год.), регистрирани беа 8.106 (без грип) заболени од акутни заразни заболувања со МБ = 1367.7 /100 000/.

Во споредба со минатата година бележи намалување за 1.414 регистрирани случаи : /2011 = 9.520, 2012 = 8.106 /

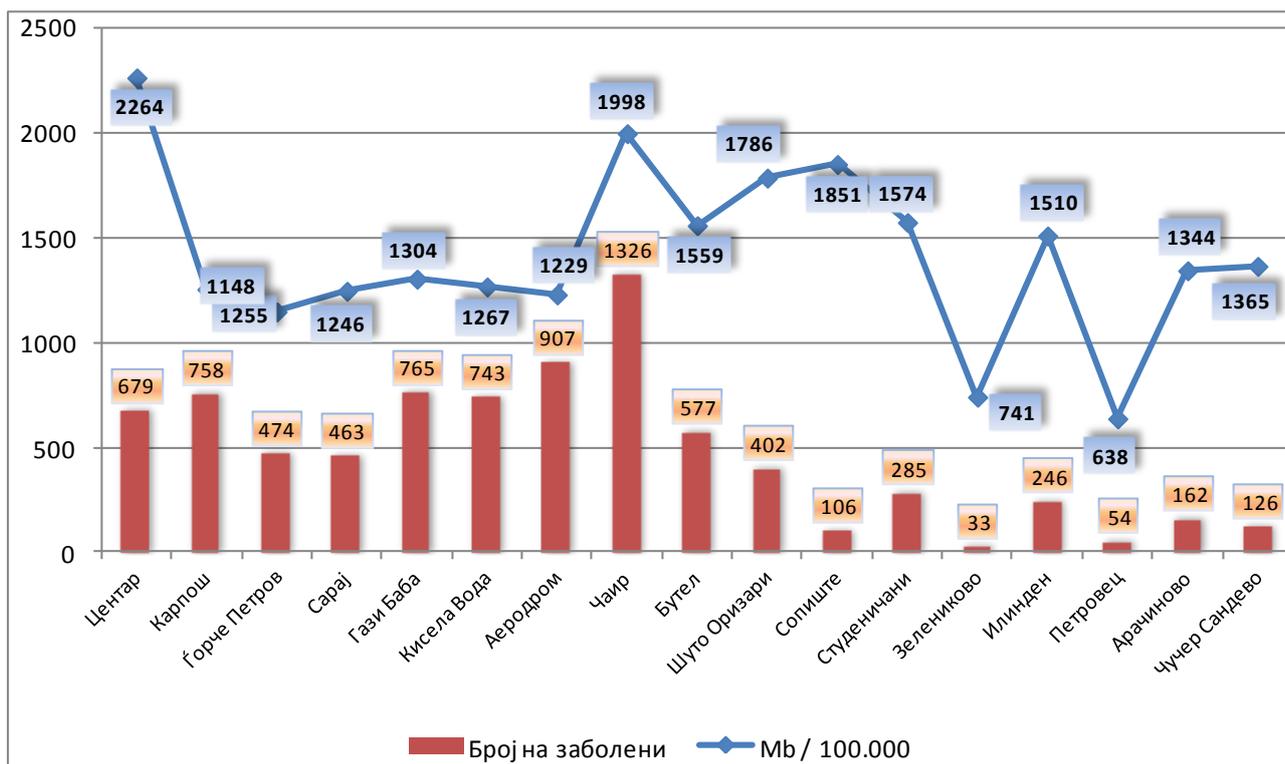
Граф.бр.1 Акутни заразни заболувањана на подрачето на Скопје во периодот 2011 - 2012 година

(број на заболени - по месеци)

Дистрибуцијата и морбидитетот на акутните заразни заболувања по општини, во текот на 2012 година, прикажан е на Графикон 2.

Графикон бр 2 Акутните заразни заболувања во текот на 2012 година, дистрибуција според општини (Мб / 100.000 жители)

СПОРЕД МЕХАНИЗМОТ НА ПРЕНЕСУВАЊЕ ПРИКАЖАНИ СЕ СЛЕДНИТЕ ГРУПИ НА ЗАБОЛУВАЊА:

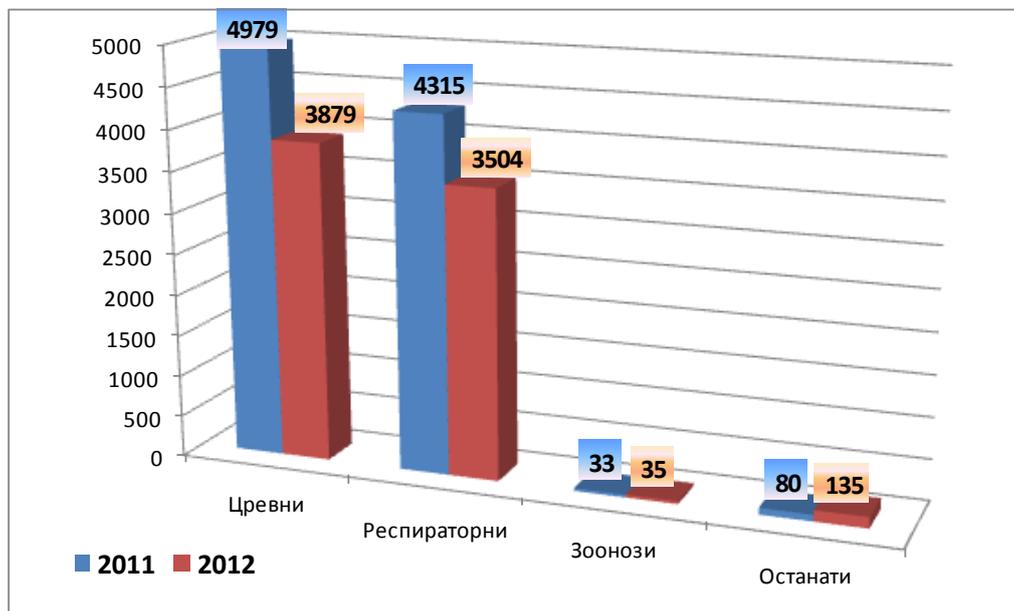
ГРУПА НА ЦРЕВНИ ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

ГРУПА НА РЕСПИРАТОРНИ ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

ГРУПА НА ЗООНОЗИ

ГРУПА НА ОСТАНАТИ ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

Графикон бр 3 Број на заболени според групи во периодот 2011 - 2012 година

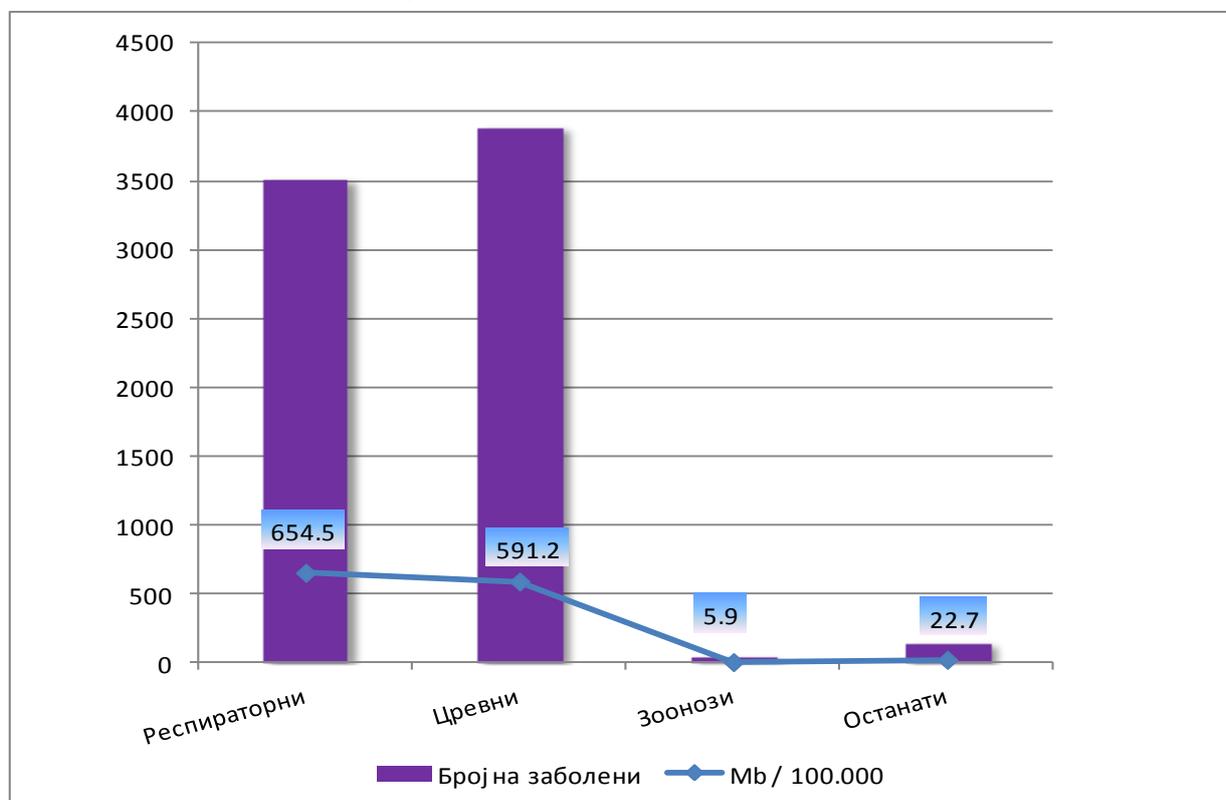

Од вкупно 8106 регистрирани акутни заразни заболувања од кои на групата на цревни заразни заболувања отпаѓаат 3879 со Мб = 654.5 /100 000/ или 51.36%, на групата на респираторни заразни заболувања отпаѓаат 3504 со Мб = 591.2/100 000/, или 46.39%, на групата на зоонози 35 случаи со Мб = 5,9/100 000/ или 0.46% и на групата на останати заразни заболувања отпаѓаат 135 со Мб = 22.7 /100 000/или 1.79% (граф.бр.4,5)

Графикон 4 Процентуална застапеност на групите

Графикон 5 Број на заболени по групи (Мб на 100.000 жители)

1.1 Група на цревни заразни заболувања

Во групата на цревните заразни заболувања во текот на **2012** година регистрирани се вкупно 3879 со **МБ = 654.5 /100.000/** случаи. Во споредба со 2011 год. бројот на заболени бележи намалување за 1100 случаи / 2011 = 4979 ; 2012 = 3879 (Табела 1) .

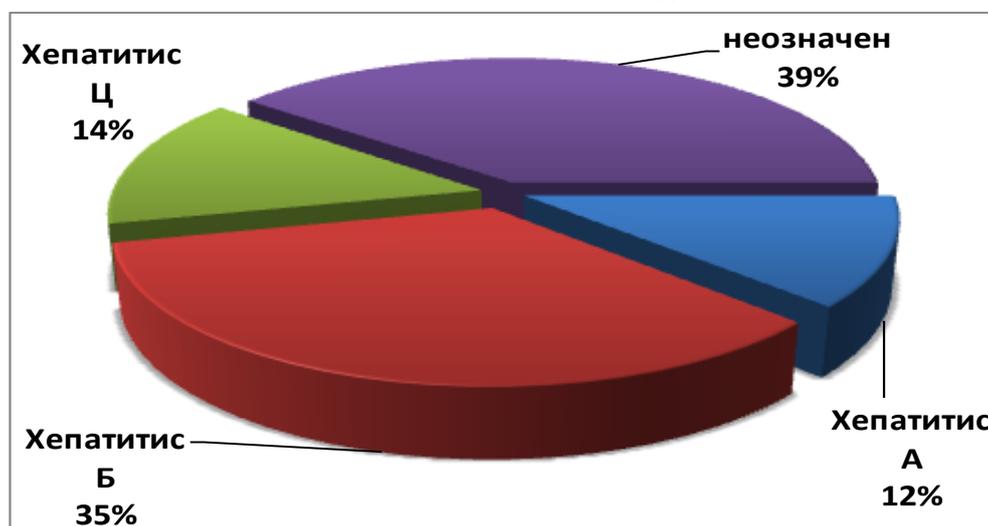
- Највисок морбидитет, како и во претходните години, регистриран е кај **Ентероколитите** со 3750 регистрирани случаи или 96.6% од вкупниот број од групата на цревни заразни заболувања.
- **Салмонелозите**, во однос на 2011 година бележат намалување за 13 случаи /2011 = 123; 2012 = 110/ (Табела бр. 1)
- Кај **Шигелозите** бележиме зголемување за 5 случаи /2011 = 1; 2012 = 6/.

Табела 1 Број на заболени од групата на цревни заразни заболувања (МБ на 100.000 жители)

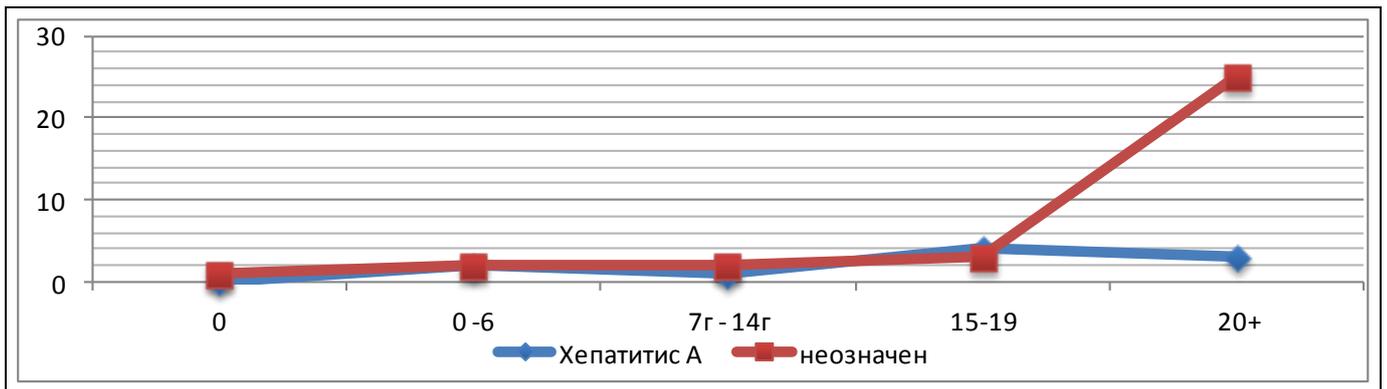
ЗАБОЛУВАЊЕ		2012		МБ /100 000/	2011 заб
		заболени	умр		
1	Вирусен хепатитис А	10	0	1.7	20
2	Ентероколити	3750	1	632.7	4072
3	Бактериски алиментарни инфекции	474	0	79.9	763
4	Шигелоза	6	0	1.0	1
5	Тифус и паратифус	0	0	0	0
6	Салмонелози	110	0	18.5	123
7	Инфекции предизвикани од E.coli	3	0	0.5	0
ВКУПНО		3879	1	654.5	4979

Вирусните хепатитиси прикажани се вкупно (граф.6), а се со цел истите компаративно да се следат, иако во групата на цревни заразни заболувања спаѓа само хепатитис тип А. **Вирусниот хепатитис тип А** во 2012 година е регистриран со 10 заболени (Мб=1.7 што е намалување за 10 случаи во однос на 2011 година /2011 = 20; 2012 = 10. **Неозначениот вирусен хепатитис** во 2012 година е со 33 случаи (Мб=5.6), што е зголемување за 2 случаи /2011 = 31; 2012 = 33/. **Вирусниот хепатитис Б** е регистриран со 29 случаи (Мб =4.9) при што имаме намалување за 8 во однос на 2011 година / 2011 = 37; 2012 = 29/. **Вирусниот хепатитис Ц** е регистриран со 12 случаи /2011 = 11; 2012 = 12/.

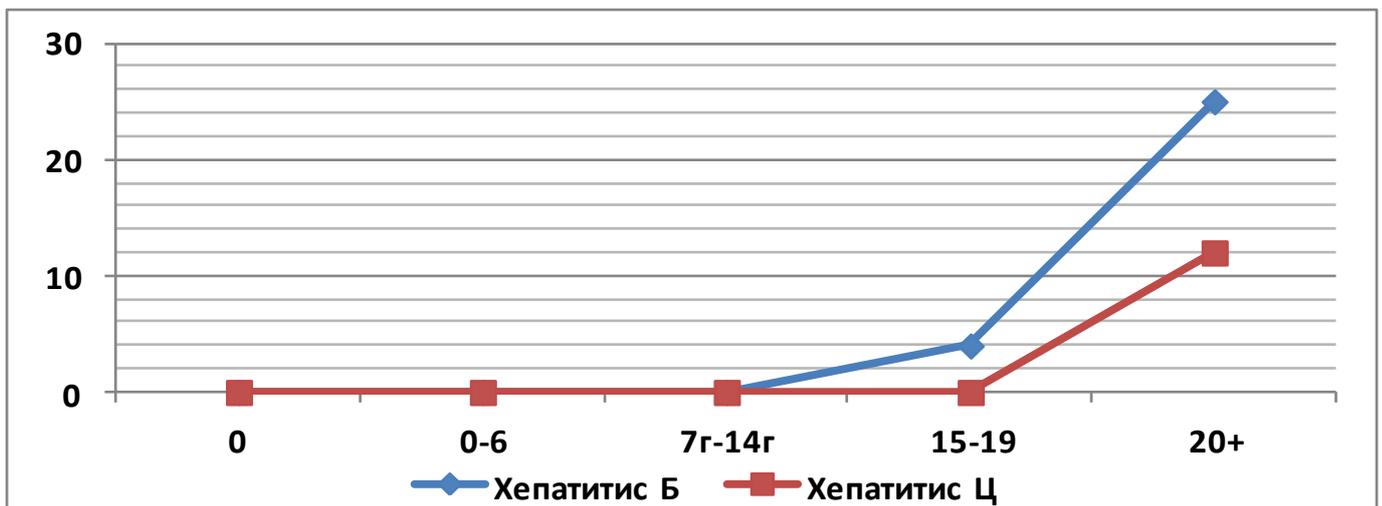
Графикон 6 Процентуална застапеност на вирусните хепатитиси во текот на 2012 година

Графикон 7 Број на заболени од Хепатитис А и неопределен хепатитис според возрастните групи во текот на 2012 година

Графикон 8 Број на заболени од Хепатитис Б и хепатитис Ц според возрастните групи во текот на 2012 година

1.2. ГРУПА НА РЕСПИРАТОРНИ ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

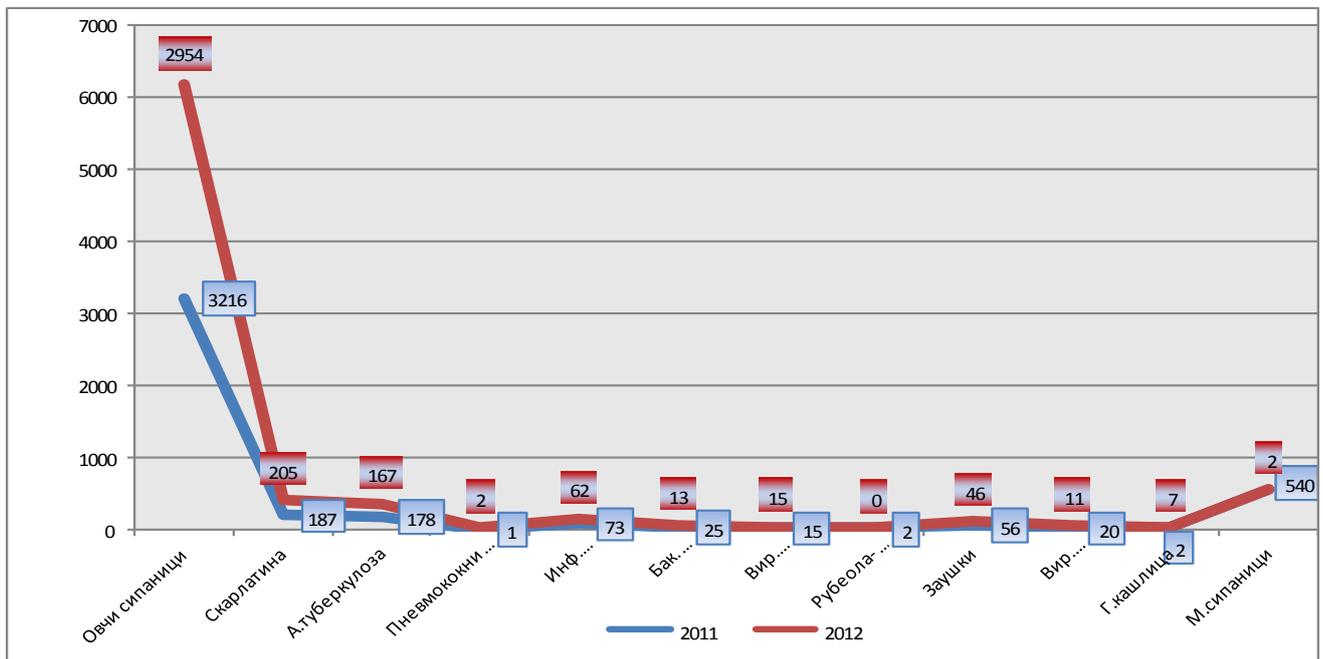
Во текот 2012 година регистрирани се **3504 случаи од групата на респираторни акутни заразни заболувања со МБ = 591.2 /100 000/**. Оваа група учествува со **46.39%** од вкупниот број на акутни заразни заболувања. Во однос на минатата година бележи намалување за 811 регистрирани случаи /2011 = 4315 ; 2012=3504 /.

Ова намалување на бројот на заболувањата од оваа група, во 2012 год., се должи на **намалувањето** на регистрираните случаи на **Мали Сипаници за 538 случаи** и **Овчите сипаници за 262 случаи** во однос на 2011 год.(Табела 2).

Табела 2 Број на заболени од групата на респираторни акутни заразни заболувања

ЗАБОЛУВАЊЕ		2012		МВ /100 000/	2011 заболени
		заболени	умрени		
01	Овчи сипаници	2954	0	498.4	3216
02	Скарлатина	205	0	34.5	187
03	Активна туберкулоза	167	0	28.1	178
04	Пневмококни инфекции	2	0	0,3	1
05	Инф. мононуклеоза	62	0	10.5	73
06	Бактериски менингитиси	13	2	2.2	25
07	Вирусни менингитиси	15	0	2.5	15
08	Рубеола-Црвенка	0	0	0	2
09	Заушки	46	0	7.7	56
10	Вирусни енцефалитиси	11	2	1,8	20
11	Голема кашлица	7	0	1.2	2
12	Мали сипаници	2	0	0.3	540
13	Големи сипаници	0	0	0	0
14	Легионерска болест	20	0	3.4	37
ВКУПНО		3504	4	591.2	4315

**Граф.бр.9 Респираторни акутни заразни заболувања
2011-2012**

Заболувања против кои се спроведува задолжителна имунизација

Мали сипаници - во текот на 2012 година регистрирани се 2 случаи (Мб = 0.3), што е за 538 случаи бројот намален во однос на 2011 год. /2011 = 540 ; 2012 = 2/.

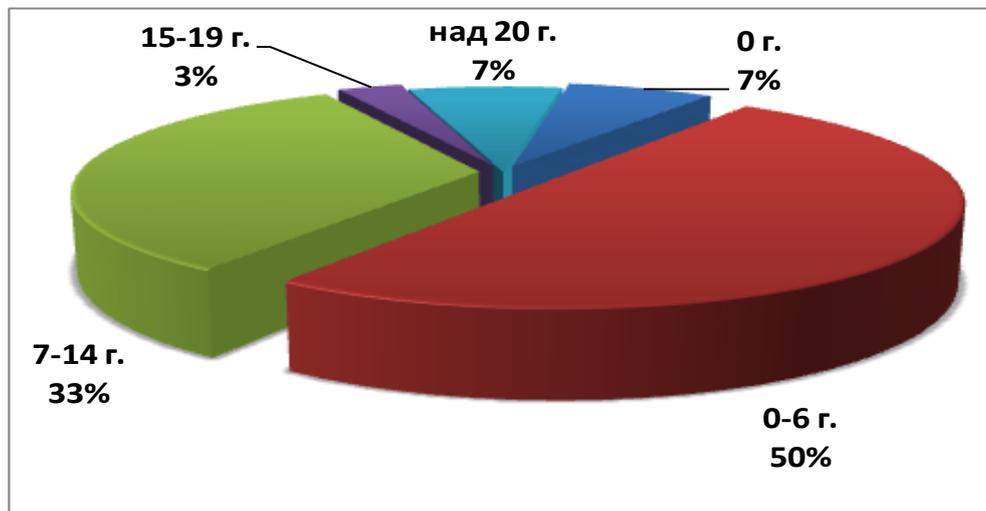
- **Голема кашлица** - во текот на 2012 год. регистрирани се 7 случаи /2011 = 2; 2012 = 7/

- **Рубеола - Црвенка** - во текот на 2012 година нема регистрирано случај /2011 = 2; 2012 = 0/.
- **Заразни заушки** - во текот на 2012 год., регистрирани се вкупно 46 **случаи со Мб=7.7** /100.000/. Во однос на минатата 2011 година имаме намалување за 10случаи /2011 = 56; 2012 = 46/.

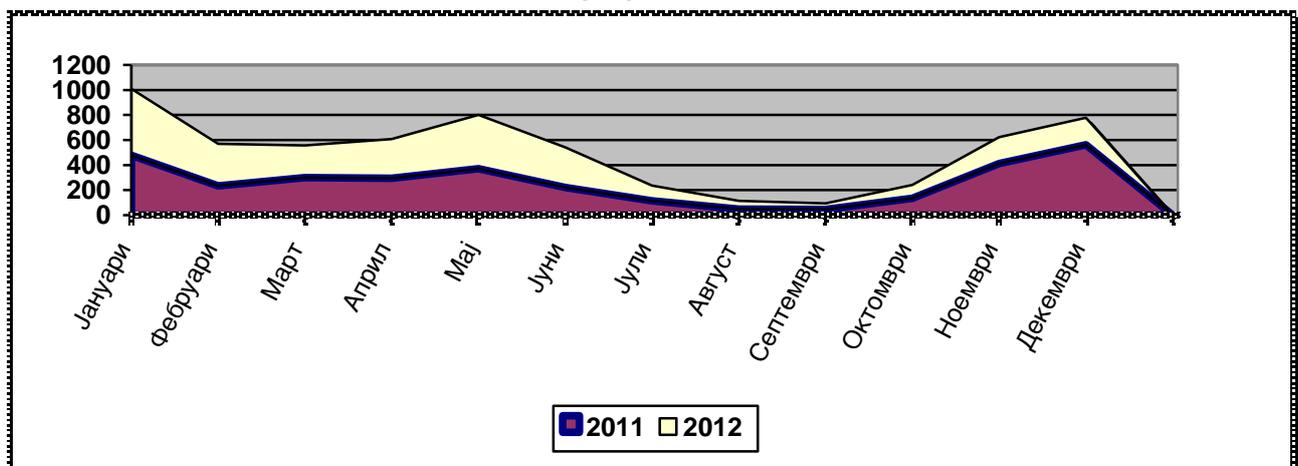
Останати респираторни заболувања

Овчи сипаници - во текот на 2012 година регистрирани се 2954 случаи (Мб = 498.4) на 100.000 жители. Во однос на минатата година бележи намалување за 262 случаи /2011 = 3216 ; 2012 = 2954/

**Графикон 10 Број на заболени од варичела според
возрасни групи во 2012 година**

**Графикон 11 Број на заболени од варичела според
месеци на јавување 2011 / 2012**

- **Скарлатина** - регистрирани вкупно **205 случаи (Мб = 31.48)**. Во однос на минатата година бележи зголемување за 18 случаи /2011 = 187 ; 2012 = 205/
- **Вирусни енцефалити** - во текот на 2012 година, регистрирани беа **11 случаи (Мб = 1,8)** и во однос на минатата е намален за 9 случаи /2011 = 20; 2012 = 11/. Бројот на регистрирани смртни случаи во однос на минатата година е зголемен за 1 /2011 = 1; 2012 = 2/.

Вирусниот менингитис - регистрирани се **15 случаи (МБ = 2.5)** што е идентично во однос на минатата 2011 година /2011 = 15; 2012 = 15/.

- **Бактериски менингитиси** - со **13 случаи и МБ = 2.2** на 100.000, бележи намалување за 12 случаи во однос на 2010 година /2011 = 25; 2012 = 13/

1.3 ГРУПА НА ЗООНОЗИ

Во текот 2012 година регистрирани се 29 случаи од групата на зоонози (МБ = 5,9) /100.000/. Во однос на минатата година бележи зголемување за 2 случаи /2011 = 33 ; 2012 = 35/

Табела 4 Број на заболени од групата на зоонози

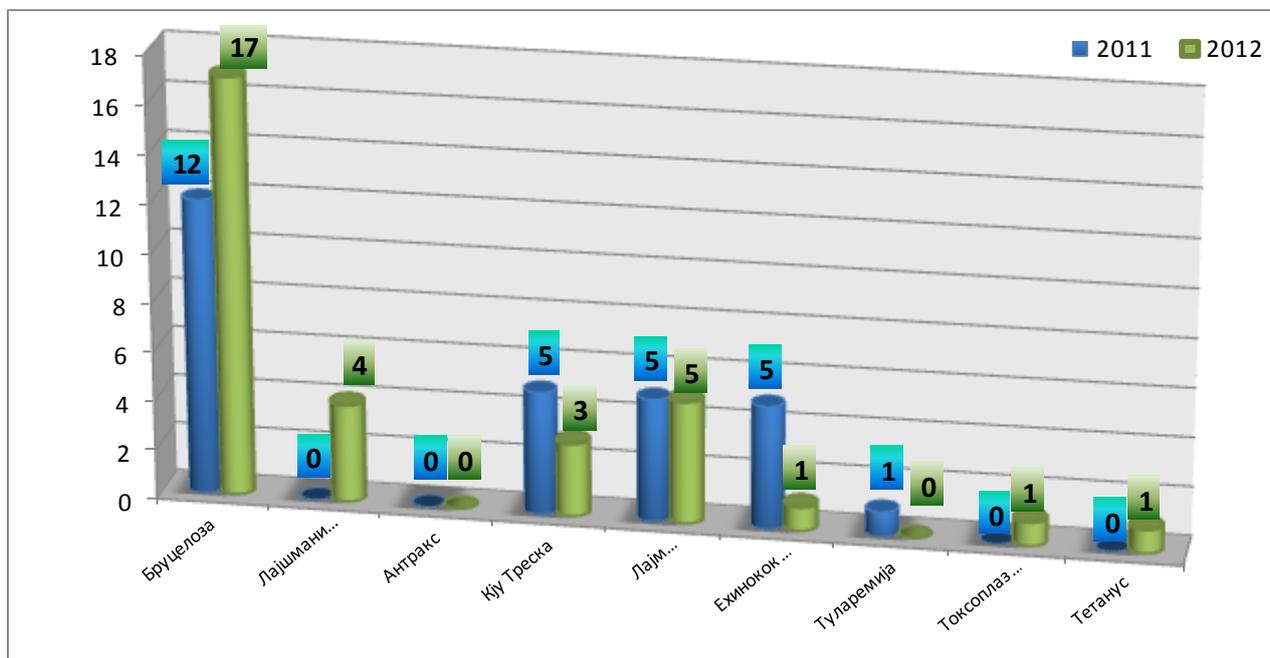
ЗАБОЛУВАЊЕ	2012		МБ /100000/	2011
	заболени	умрени		заболени
Бруцелоза	17	0	2.8	12
Лајшманиоза	4	0	0.6	0
Антракс	0	0	0	0
Кју треска	3	0	0.5	5
Ехинкокоза	1	0	0.1	5
Туларемија	0	0	0	1
Кампилобактериоза	3	0	0.5	0
Лајм борелиоза	5	0	0.8	5
Тетанус	1	0	0.1	0
Токсоплазма	1	0	0,1	0
ВКУПНО	35	0	5,9	33

Кју - треска - во текот на 2012 година регистрирани се 3 случаи (Мб = 0.5) и бележи намалување за 2 случаи во однос на 2011 година.

Ехинококоза - регистрирана е 1 случај и МБ = 0.1 на 100.000 жители и бележи намалување за 4 случаи во однос на 2011 година.

Туларемија - Во текот на 2012 год, не е регистриран случај.

Графикон 12 Состојба со зоонозите 2011 - 2012 година

1.4. ГРУПА НА ОСТАНАТИ ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

Во групата на останати заразни заболувања во текот на 2012 год., регистрирани се 135 случаи и бележи зголемување за 55 во однос на бројот на регистрирани случаи во 2011 год. / 2011 =80; 2012 =135/. (Табела 5).

Табела 5 Број на заболени од групата на останати заразни заболувања

ЗАБОЛУВАЊЕ	2012		МВ /100 000/	2011
	заболени	умрени		заболени
Шуга	122	0	20,6	75
Инфекции со хламидија	0	0	0	0
Сифилис	0	0	0	1
Гонореа	5	0	0.8	3
Маларија	4	0	0.6	0
Инфекција со ХиБ	1	0	0.1	0
Менингококна болест	1	0	0.1	1
Џардијаза	2	0	0.3	0
ВКУПНО	135	0	22.7	80

Во текот на 2012 година регистрирани се 10 носители на **HbsAg** и 2 случаи на носители на **HCV**, како и 3 случаи на носителство на **HIV**.

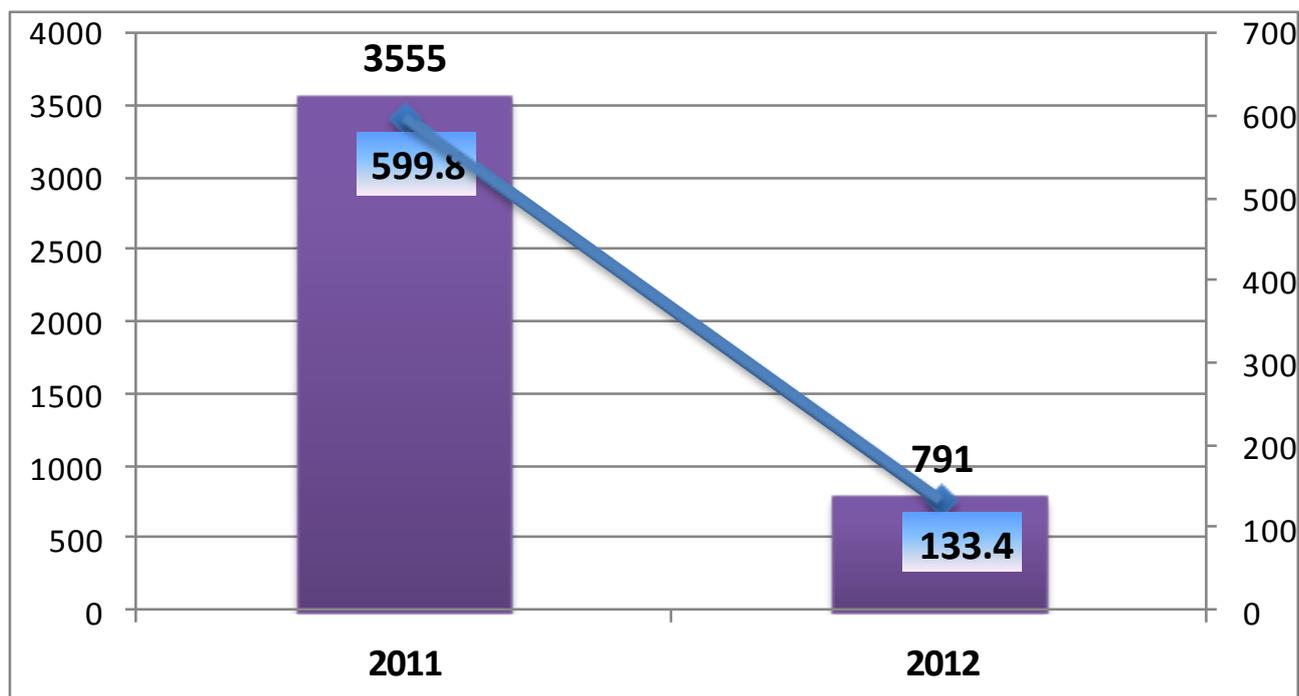
Во текот на 2012 год. регистрирани се 2 лица заболени од СИДА, и двете припаѓаат на машкиот пол, од кој едниот на возрастната група од 30-39, а другиот од 40-49.

2. ГРИП ВО СКОПЈЕ ВО ТЕКОТ НА 2012 ГОДИНА

Грипот не е прикажан во вкупниот број пријавени акутни заразни заболувања. Пријавувањето е по пат на групни пријави - **образец 6**, а се врши од страна на здравствените установи на подрачјето на Скопје.

Во тек на 2012 година, на подрачјето на Скопје регистрирани се **791 случај (МБ =133.4 на 100.000 жители)** на грип, со што бележи намалување за 2764 случаи во однос на минатата година /2011 = 3555; 2012 = 791/.

**Графикон 13 Број на заболени од грип 2011-2012
(МБ на 100.000 жители)**

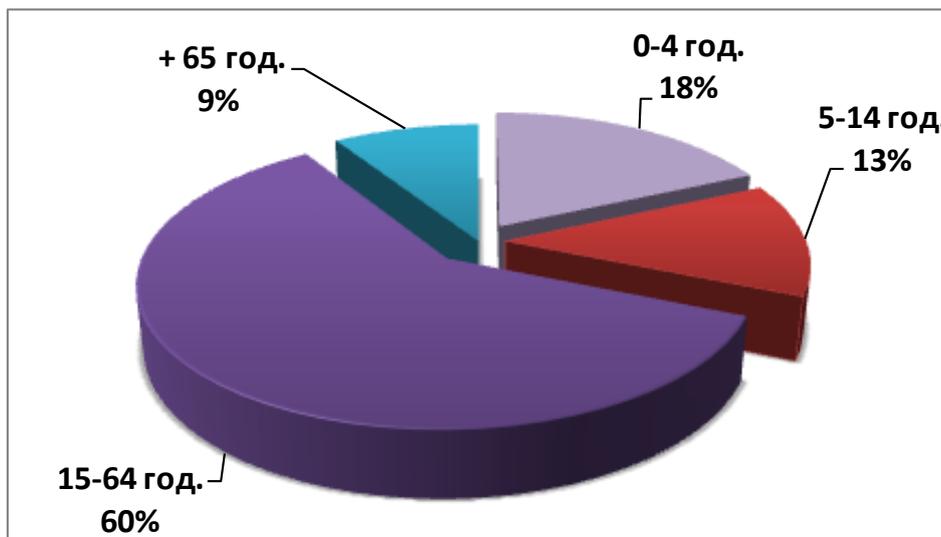

Дистрибуцијата според возрастните групи покажува дека најзастапена возрастна група е од 15-64 годишна возраст со 472 случаи или 60 % од вкупниот број, по неа следи возрастната група од 0-4 годишна возраст застапена со 144 случаи или 18%, од 5-14 год. возраст со 103 или 13% и возрастната група над 65 годишна возраст со 72 или 9% (Табела 5, Графикон 14).

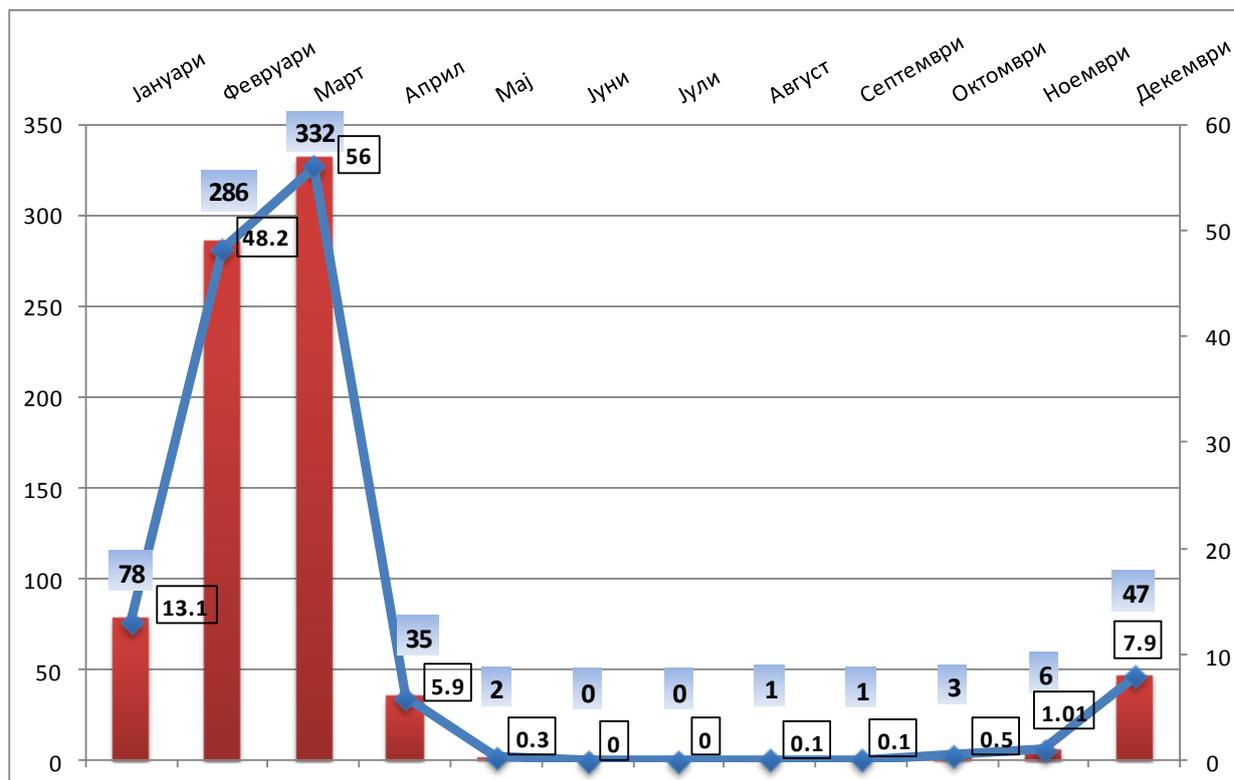
Табела 5 Дистрибуција на грипот според возрастни групи

ВКУПНО 2012		
старосна група	Заболени	умрени
0 - 4	144	0
5 - 14	103	0
15 - 64	472	0
65 и повеќе	72	0
ВКУПНО	797	0

Графикон 14 Процентуална застапеност на возрастните групи

Графикон 15 Дистрибуција на грипот според месеци - во текот на 2012 година

**Микробиолошки докажани причинители на подрачјето на Скопје
во текот на 2012 год**

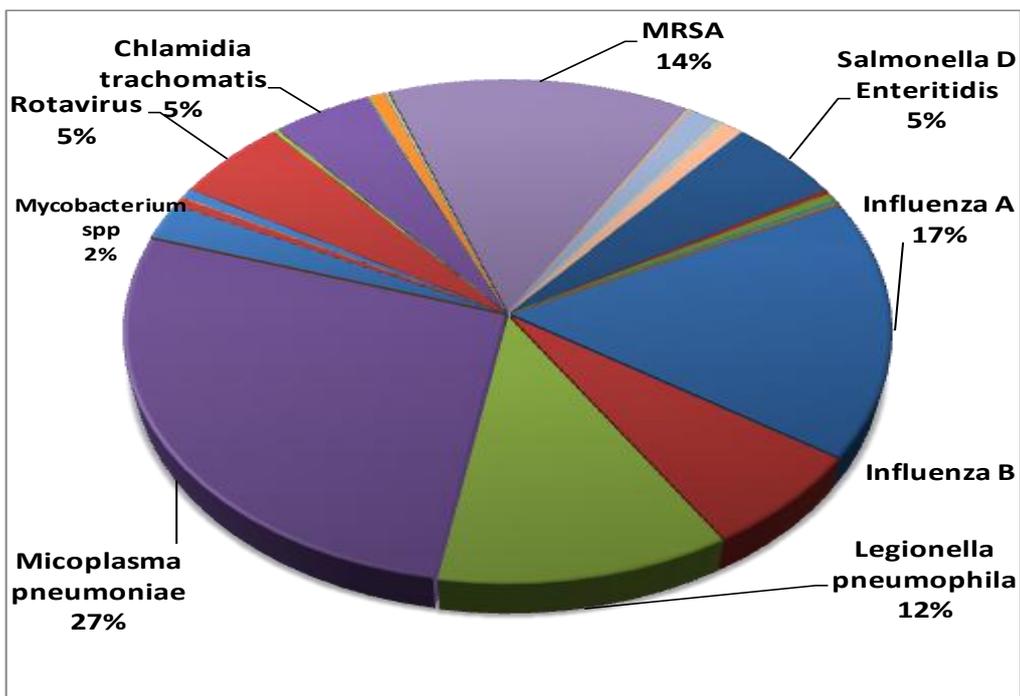
Врз основа на Правилникот за начинот на пријавување и формата и содржината на обрасците за пријавување на заразните болести и микробиолошки докажаните причинители (Службен весник на Р.Македонија бр.66/2004 и 139/2008), Одделението за епидемиологија при ЈЗУ Центарот за јавно здравје - Скопје, во текот на 2012 год., регистрираше 2834 пријави за изолиран - докажан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици.

Меѓу 10-те најчесто изолиран-докажан причинители е *Mycoplasma pneumonia* со 773 изолати или 27%, *Influenza A* со 477 или 17%, *MRSA* со 387 или 14%, *Legionella pneumophila* со 332 или 12%, *Influenza B* со 190 или 7%, *Salmonella D Enteritidis* со 151 или 5% (табела 6, графикон 16).

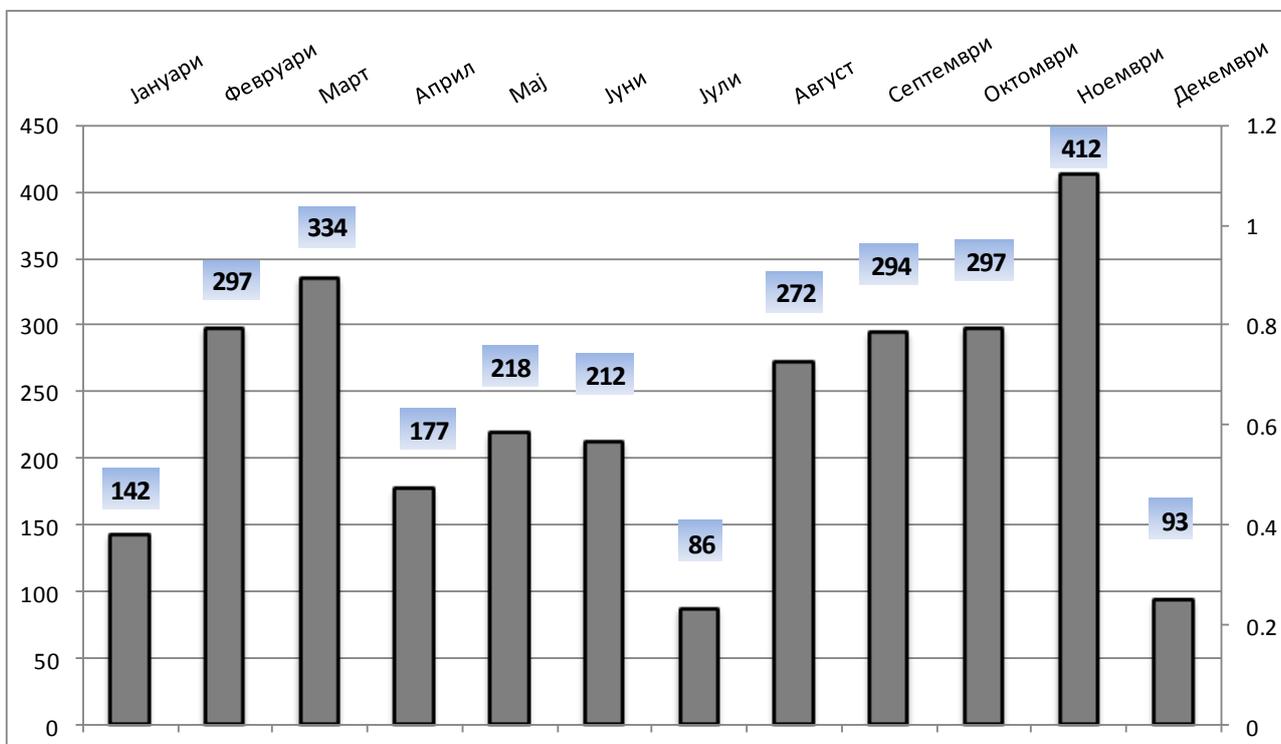
Табела 6 – 10 (десет) Најчести изолирани причинители во 2012 год.

	Изолирани докажани причинители	Вкупно
01	<i>Mycoplasma pneumonia</i>	773
02	<i>Influenza A</i>	477
03	<i>MRSA</i>	387
02	<i>Legionella pneumophila</i>	332
04	<i>Influenza B</i>	190
05	<i>Salmonella D Enteritidis</i>	151
06	<i>Rotavirus</i>	150
07	<i>Chlamidia Trachomatis</i>	128
08	<i>Mycobacterium spp</i>	66
09	<i>RSV</i>	38
10	<i>Campylobacter</i>	28

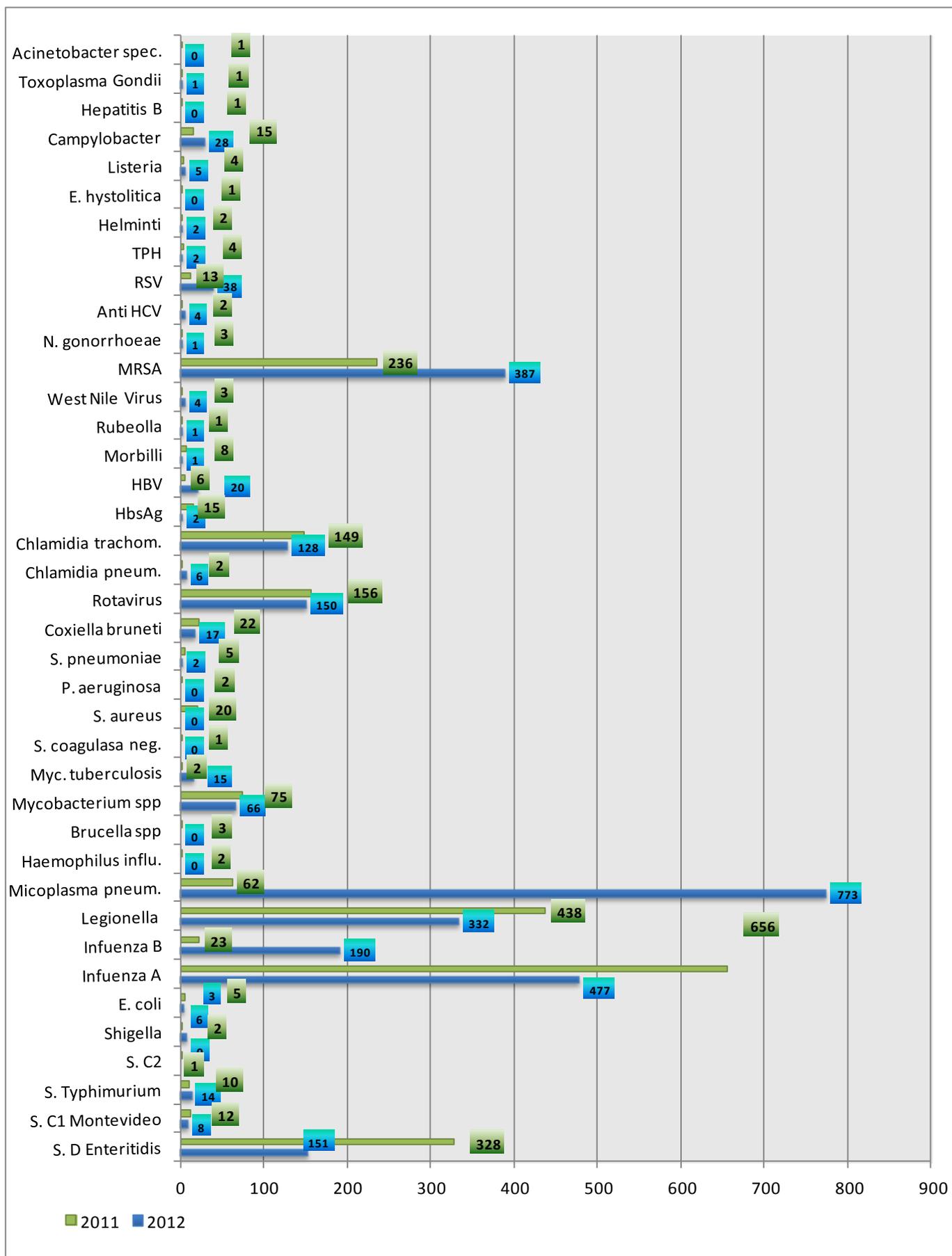
Графикон 16 Процентуална застапеност на изолираните причинители

Графикон 17 Изолирани – докажани причинители по месеци во 2012

Графикон 18 – Изолирани / докажани причинители
2011/2012

Број	Изолирани - докажани причинители	Јануари	Февруари	Март	Април	Мај	Јуни	Јули	Август	Септември	Октоври	Ноември	Декември	ВКУПНО
1	Salmonella D Enteritidis	6	3	4	3	5	24	3	31	16	20	24	12	151
2	Salmonella C1 Montevideo		1						6	1				8
3	Salmonella Typhimurium					1			2	1		10		14
4	Salmonella C2													0
5	Shigella						3	1	2					6
6	Escherichia coli	1		1							1			3
7	Infuenza A	34	65	87	67	45	28	2	26	13	17	83	10	477
8	Infuenza B		16	8	2	10	7	2	13	30	31	58	13	190
9	Legionella pneumophila	29	56	45	17	24	22	6	38	33	41	17	4	332
10	Micoplasma pneumoniae	19	62	117	56	60	48	22	63	92	101	116	17	773
11	Haemophilus influenzae													0
12	Brucella spp													0
13	Mycobacterium spp	5	5	5		9	2	15	9	11			5	66
14	Mycobacterium tuberculosis						3				11	1		15
15	Staphylococcus coagulasa negative													0
16	Staphylococcus aureus													0
17	Pseudomonas aeruginosa													0
18	Streptococcus pneumoniae								2					2
19	Coxiella bruneti		2					1	6		3	3	2	17
20	Rotavirus	14	8	4	3	1	15	5	17	24	29	21	9	150
21	Chlamidia pneumoniae					1					2	1	2	6
22	Chlamidia trachomatis	4	14	12	7	17	7	16	5	22	11	4	9	128
23	HbsAg		1										1	2
24	HBV	3	8	2	3	3							1	20
25	Morbilli			1										1
26	Rubeolla								1					1
27	West Nile Virus									4				4
28	MRSA	24	46	44	16	35	35	8	40	43	23	70	3	387
29	Neisseria gonorrhoeae		1											1
30	Anti HCV	1					3							4
31	RSV	1	3	1	1	5	4	4	5	2	5	4	3	38
32	TPH		2											2
33	Helminti						1				1			2
34	Entameba hystolitica													0
35	Listeria		1					1	1				2	5
36	Campylobacter	1	3	2	2	2	10		5	2	1			28
37	Hepatitis B													0
38	Toxoplasma Gondii			1										1
39	Acinetobacter spec.													0
	Вкупно	142	297	334	177	218	212	86	272	294	297	412	93	2834

АКТИВНОСТИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ И СУЗБИВАЊЕ НА АКУТНИТЕ ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

- Во текот на 2012 год., Одделението за епидемиологија при ЈЗУ Центар за Јавно Здравје - Скопје, континуирано вршеше епидемиолошки и санитарно-профилактички увиди во болничко стационарните капацитети на подрачјето на град Скопје, а во врска Програмата за спречување и сузбивање на интрахоспиталните инфекции, при што земени беа материјали од нежива средина и медицински помагала за докажување на бактериолошката исправност на истите, како и материјали за испитување стерилност на воздухот. Во овој период екипи од Одделението за епидемиологија извршија 39 увиди во 15 болница, при што земени се вкупно 820 материјала, од кои 540 (65.9%) материјали од работни површини и медицински помагала за бактериолошко испитување и 280 (34.1%) материјали за испитување стерилност на воздухот. Од земените 540 материјали од работни површини и медицински помагала 19 (деветнаесет) не ги задоволуваат хигиенските стандарди. Од вкупно земени 280 материјали за испитување стерилност на воздухот, кај 19 (деветнаесет) или 6.8% чистотата не ги задоволува хигиенските стандарди.
- За испитување на појавата, спречување и сузбивање на бруцелозата на подрачјето на Скопје, во текот на 2012 година, при теренските епидемиолошки истражувања изготвени се 49 епидемиолошки анкети, 8 населени места беа ставени под епидемиолошки надзор, 90 лица беа серолошки тестирани и реализирани беа 12 здравствено просветни предавања.
- Во текот на 2012 година, во советувањето за ХИВ/СИДА, кое е во состав на Одделението за епидемиологија, доброволно беа извршени 98 анонимни советувања и 98 ХИВ тестирања. Извршени беа 186 здравствено-просветни предавања во основни и средни училишта.
- Од страна на екипи од Одделението за епидемиологија, во текот на 2012 година извршени беа 134 контроли на задолжителна имунизација на децата од предучилишна и училишна возраст.
- Од страна на Службата за дезинфекција, дезинсекција и дератизација при Одделението за епидемиологија извршени беа следните активности: дезинфекција по епидемиолошки индикации на површина од 10.060 м² во 25 објекти.

ЈЗУ Центар за јавно здравје - Скопје
Одделение за Епидемиологија со служба за ДДД

Прим.д-р Лилјана Лазаревска
д-р Златко Арсениевски
Зоран Чаневски-сан.техничар